Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

http://www.valodaskonsultacijas.lv/lv/questions/1007

Jautājums

Vai vārds ***maestro*** rakstāms ar lielo sākumburtu, piemēram: *Ielūdzam uz **maestro**/**Maestro** Raimonda Paula jubilejas koncertu*?

Atbilde

Vārds ***maestro*** rakstāms ar mazo sākumburtu.

Vārdu *maestro* ar lielo sākumburtu var rakstīt stilistiskos nolūkos, izrādot īpašu pagodinājumu. Tiesa gan, lielā sākumburta lietojumu varētu drīzāk attiecināt uz vēstulēm vai ielūgumiem, kuri adresēti šim maestro, nevis, piemēram, uz preses relīzi.

Valentīna Skujiņa norādījusi, ka „[s]vinīga rakstura sarakstē uzrunas formā ar lielo sākumburtu mēdz rakstīt amata, aroda vai titula nosaukumus, ko parasti ar lielo sākumburtu neraksta:
Godājamo Prezident!
Augsti godātais Profesora kungs!" (Skujiņa 1999, 21)

Citādi vārds *maestro* ir sugasvārds, kas rakstāms ar mazo sākumburtu. Ar šo vārdu apzīmē izcilu mūziķi, piemēram, diriģentu vai komponistu, tāpēc pielikums *maestro* pats par sevi norāda uz personas izcilību, godināšanu, piemēram:
notiks maestro Aleksandra Viļumaņa koncerts;
Latvijas Radio klausīsimies raidījumu par maestro Herbertu fon Karajanu;
televīzijā skatīsimies maestro Raimonda Paula koncertu „Laternu stundā" utt.

Vārds *maestro* rakstāms ar mazo sākumburtu, taču lielā sākumburta lietojums nav aplams, ja vēlamies kādu maestro sevišķi godināt, jo „[l]ielie sākumburti kā grafisks līdzeklis dod iespēju tekstā izcelt un pastiprināt gan svinīgumu, gan patosu, gan cildenumu". (Sk. Laugale, Šulce 2012, 21)

Avoti

Logina, S., Pēča, K., Pūtele, I., Zilgalve, E. Valodas konsultācijas. *Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi*. Populārzinātnisku rakstu krājums. Nr. 17. Atb. red. I. Druviete. Rīga : Latviešu valodas aģentūra, 2022, 261.–262. lpp.

Laugale, V., Šulce, Dz. *Lielo burtu lietojums latviešu valodā: ieskats vēsturiskajā izpētē, problēmas un risinājumi*. Rīga : Latviešu valodas aģentūra, 2012,21. lpp.

Skujiņa, V. *Latviešu valoda lietišķajos rakstos*. Rīga : Zvaigzne ABC, 1999,21. lpp.

Mūsdienu latviešu valodas vārdnīca: maestro